

[Carl Petersen.]

heller ikke lægge skjul på, at jeg er betænkelig ved at give to udvidede muligheder for forøgelse af lån til den frie sammenlægningsgrænse, som er foreslået til de 45 ha. Men mit parti er villig til at forhandle om de to spørgsmål i et kommende udvalg.

Ja, med disse bemærkninger vil jeg på mit partis vegne foreslå en hurtig og velvillig behandling.

Peter Larsen: Da det kun er ca. et halvt år siden, vi behandlede lignende lovforslag her i tinget, skal jeg ved denne lejlighed nøjes med ganske få bemærkninger, idet jeg samtidig henviser til de udtalelser, jeg på venstres vegne fremsatte i april måned.

Venstre er stærkt interesseret i, at de foreliggende lovforslag bliver gennemført så hurtigt som muligt, og vi beklager den skæbne, der overgik dem i sidste folketingsår. Vi gør det, fordi kravene til en moderne, frisindet jordlovgivning er stadigt voksende, og det er helt nødvendigt, at der nås et resultat, så landbruget bedre kan tilpasse sig de ændrede vilkår. Jeg tror, der er mange landmænd, som med forventning har set frem til en virkeliggørelse af de muligheder og tilbud, der ligger i den ny landbrugslovgivning. Strukturlovsforslaget er jo kun et enkelt, men væsentligt led i den samlede landbrugspolitik, og det er for os at se et helt nødvendigt grundlag for, at man kan forme den videre udvikling. Et effektivt arbejdende landbrug er stadig en betingelse for fortsat velstand, og i en kapitalfattig tid gælder det om at undgå fejlinvesteringer; det mener venstre man kan undgå ved gennemførelsen af disse lovforslag. Derfor er vi også tilfreds med, at man udbygger frivillighedsprincippet, samtidig med at selvejergrundlaget bevares som det bærende element.

Vi finder, at lovforslagene i deres udformning er tilstrækkelig rummelige til at løse landbrugets behov på disse områder, og vi mener ikke, at de er for vidtgående i deres rammer, når der ikke fastsættes nogen tvangsbestemmelser eller lægges op til nogen ensretning med hensyn til fremtidige brugsstørrelser — der vil stadig være mulighed for bedrifter af enhver størrelse og art. Men det er lige så givet, at hvis vi skal løse disse problemer, er det nødvendigt med videre

rammer, hvis der ikke fortsat i overvejende grad skal køres på dispensationer.

Ud fra disse og mange andre betragtninger skal jeg på venstres vegne anbefale de to lovforslag, der står først på dagsordenen.

Niels Eriksen: Jeg kan henvise til, hvad jeg sagde ved behandlingen i foråret af lovforslagene vedrørende udlån til arbejderboliger og statshusmandsloven. Jeg vil dog gerne udtale en beklagelse af, at landbrugsministeren har fremsat lovforslaget om statshusmandsloven med den samme forkøbsret, som blev foreslået i foråret. Inden for mit parti anser vi ikke forkøbsretten for nødvendig for at tilgodese den strukturændring, som skal ske; vi tror, det er urigtigt at opretholde den.

Men jeg er glad for, at vi nu fra ministeren har fået tilsagn om et finansieringsforslag. Jordlovgivningen må jo være en helhed, og vi kan ikke drøfte de foreliggende lovforslag uden samtidig at drøfte det økonomiske grundlag for at gennemføre dem; derfor er det rigtigt, at finansieringen kommer ind i billedet. Finansieringsforslagene har indgående været behandlet i landbokommissionen, hvor man var enig om, at det med de økonomiske forhold, der råder, er nødvendigt at give støtte til den strukturændring, som landbrugslovgivningen tager sigte på.

Der er intet erhverv, der rammes så hårdt af inflationen som landbruget, fordi dette erhverv for at blive rationelt producerende skal investere forholdsmeæssigt større beløb end andre erhvervsgrene. Der skal investeres i ordentlige stalde, i hensigtsmæssige maskiner o. s. v. Med de prisstigninger, der hvert år indtræffer — undtagen på landbrugets salgsproduktioner — viger mange tilbage for at foretage disse investeringer, simpelt hen fordi de ikke kan skaffe pengene og også på grund af belastningen ved den høje rente, som vi har. Skal derfor den strukturændring ved sammenlægning af landbrug, der allerede foregår hver eneste dag, resultere i mere rationelle brug, må der gives støtte fra det offentlige, i særdeleshed til de unge; det er jo da også det, loven tager sigte på, for de unge magter ikke at klare det alene.

I landbokommissionen er der peget på en række foranstaltninger til støtte for udbyg-